

מאורות אל העבר

יט אב תרצד | 31/07/1934

השילוט במקום נחיתה של האונייה של מאת Ori - נוצר על ידי מעלה היצירה, ויקפדיה

חץ מהים (ולוס)

הממסד הציוני לא התלהב מהרעיון. בניגוד לתנועת בית"ר שהחלה כבר כמה חודשים קודם לכן את עליית "אף על פי" שהביאה אלפי מעפילים עד פרוץ מלחמת העולם השנייה, נטו ראשי ההגנה שלא להביא לארץ עולים בצורה בלתי חוקית. הלחץ מהשטח שינה את המצב. צעירים יהודיים ממזרח אירופה שהגיעו מפולין, יחד עם יוזמה ותושייה של אנשי הפלוגה הימית של "הפועל" הביאו לרכישתה של "ולוס" (חץ ביוניתי) שהפליגה בקיץ 1934 מחופי יוון. שלוש מאות וחמישים נוסעים עלו על הספינה, שנועדה במקור למאה ושמונים, במסווה של "מסע סטודנטים". לאחר ארבעה ימי הפלגה, בליל י"ט באב תרצ"ד (31.7.1934) הגיעה האונייה לחופי הארץ. ספינות קטנות שהושטו בידי אנשי ההגנה (שבהתהפכותה של אחת מהן נספו שתי מעפילות) הורידו את הנוסעים לחופי נתניה, כפר ויתקין ושפך הירקון בתל אביב. אנשי המחתרת סייעו להסתרתם בקרב תושבי הארץ מבלי שהבריטים יגלו את הנעשה. כמה חודשים לאחר מכן, בשעה ש"ולוס" ביקשה לחזור על הפעולה, נלכדה האונייה ותנועת ההעפלה של "ההגנה" נפסקה עד לאחר מלחמת העולם השנייה.